

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ АНАЛИЗ

Мұсабаева Б.Х.

ДӘРІС ЖОСПАРЫ

- Ерітінділер электрөткізгіштігі, Кольрауш заңы
- Кондуктометриялық анализ, негізі
- Тура кондуктометрия
- Кондуктометриялық титрлеу

ЕРІТІНДІЛЕР ЭЛЕКТРӨТКІЗГІШТІГІ

Ерітіндінің электрөткізгіштігі деп уақыт бірлігі ішінде ерітінді арқылы өткен электр мөлшерін атайды.

Ерітіндінің электрөткізгіштігі деп уақыт бірлігі ішінде ерітінді арқылы өткен электр мөлшерін атайды:

$$I = L \cdot E$$

I – тоқ күші;

L – электрөткізгіштік;

E – кернеу.

Сонымен, электрөткізгіштік кедергінің кері шамасы:

$$L = 1 / R$$

ЕРІТІНДІЛЕРДІҢ МЕНШІКТІ ЭЛЕКТРӨТКІЗГІШТІГІ

Аудандары 1см^2 өзара 1 см арақашықтықта орналасқан екі электрод арасында орналасқан электролит электрөткізгіштігін *меншікті электрөткізгіштік* χ деп атайды. Өлшем бірлігі См/ см .

ЕРІТІНДІЛЕРДІҢ ЭКВИВАЛЕНТТІ ЭЛЕКТРӨТКІЗГІШТІГІ

Эквивалентті электрөткізгіштік
(λ) - арақашықтығы 1см екі
электрод арасында орналасқан
құрамында 1 эквивалент зат бар
электролит ерітіндісінің
электрөткізгіштігі. Өлшем
бірлігі $\text{См} \cdot \text{см}^2 / \text{моль-экв}$

КОЛЬРАУШТЫҢ АДДИТИВТІЛІК ЗАҢЫ

Электродиттің шекті сұйылту
кезіндегі эквивалентті
электрөткізгіштігі катион мен
анионның
қозғалғыштықтарының
қосындысына тең болады:

$$\Lambda_{\infty} = \Lambda_{\text{к}} + \Lambda_{\text{а}}$$

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ АНАЛИЗ

Ерітіндінің
электрөткізгіштігін өлшеуге
негізделген. 2 әдісі бар:

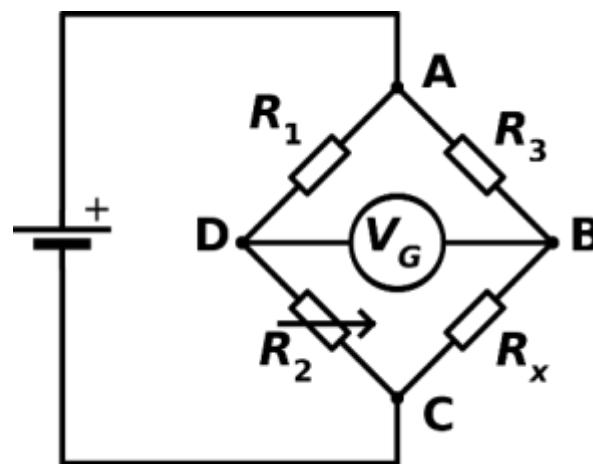
- тура кондуктометрия
- кондуктометриялық титрлеу

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ АНАЛИЗ

Электрөткізгіштік **кондуктометр** аспабымен өлшенеді. Оның схемасының негізінде **Уитсон көпіршесі** жатыр, ол кедергі өлшеу құрылғысы. Электрөткізгіштікті өлшеу үшін жоғары жиілікті (жиілігі 1000 Гц) айнымалы ток пайдаланады. Электрөткізгіштікті өлшегенде тұрақты ток пайдалануға болмайды, себебі электролиз жүріп кетеді.

Уитстон көпіршесінің схемасы:

ТУРА КОНДУКТОМЕТРИЯ

Тура кондуктометрия аналитикалық химияда сирек пайдаланады, себебі электрөткізгіштік - аддитивті шама, ол иондардың жалпы концентрациясын ғана көрсетеді.

Тура кондуктометрия келесі мақсаттарда пайдаланады:

1. Әлсіз электролиттердің диссоциациялану дәрежесін α және диссоциациялану константасын $K_{\text{дис}}$ анықтау үшін:

$$\alpha = \lambda / \lambda_{\infty}$$

$$K_{\text{дис}} = C \cdot \alpha^2$$

ТУРА КОНДУКТОМЕТРИЯ

2.Тұнбалар ерігіштігін анықтау үшін

Құрамы 1:1 қатынасындай тұнбалар ерігіштігін келесі формуламен есептейді:

$$S = \chi_{\text{қаныққан}} \cdot 1000 / \lambda_{\infty}$$

3.Қозғалғыштығы жуық иондардың ерітіндідегі жалпы концентрациясын табу үшін

4. Әр түрлі ішімдіктердің сапасын қадағалау үшін

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ ТИТРЛЕУ

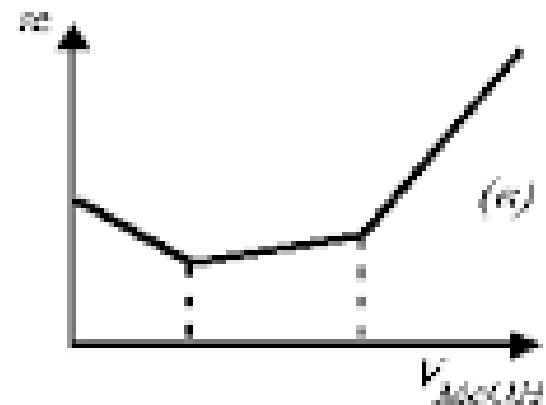
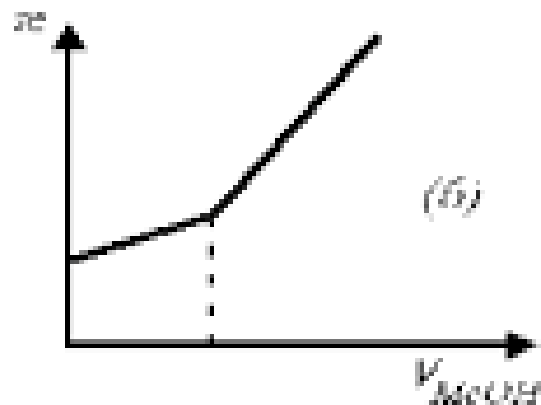
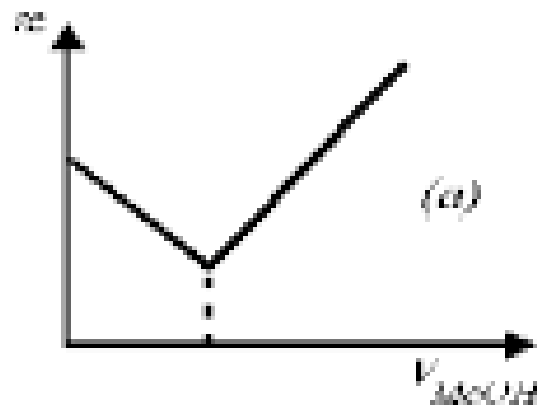
- Қышқылдық-негіздік
- Тұндыру
- Комплекс түзу

реакциялары пайдаланады.

Тотығу-тотықсыздану реакциялары сирек пайдаланады, себебі олардың барысында электрөткізгіштік аз өзгереді.

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ ТИТРЛЕУ ҚИСЫҚТАРЫ

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ ТИТРЛЕУДІҢ АРТЫҚШЫЛЫҒЫ

1. Орындауы қарапайым.
  2. Лайлы, түсті ертінділерді титрлеуге болады.
  3. Кейде ерітіндідегі қоспаны бөлмей титрлеуге болады.
  4. Дәлдігі біршама жоғары - 2-4 %, ал термостаттау пайдаланса - 0,2%.
  5. Төмен концентрацияларды (10^{-3} моль/л) титрлеуге болады.
  6. Судың жалпы кермектігін анықтауға болады.
  7. Органикалық және сулы-органикалық ертінділерді титрлеуге болады.
-

КОНДУКТОМЕТРИЯЛЫҚ ТИТРЛЕУДІҢ КЕМШІЛІГІ

1.Талғамдығы төмен.

2.Тура

кондуктометриялық
өлшеулер қоспақтарға
сезімтал болады.

Назарларыңызға рахмет!

